

F.t.besl. vedr. ungdomsrådgivningsvirksomhed

Beslutningsforslag nr. B 41. Fremsat den 12. november 1985 af Carsten Andersen (SF), Inger Harms (SF), Leif Hermann (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en opsøgende ungdomsrådgivningsvirksomhed

Regeringen pålægges at udarbejde forslag til lov om opsøgende og koordinerende ungdomsrådgivningsvirksomhed indeholdende bestemmelser om:

1. Ungdomsråd

Der skal i hver kommune oprettes et ungdomsråd.

Ungdomsrådet skal sikre de unge indflydelse og medbestemmelse på kommunale forhold af betydning for unge.

Ungdomsrådet finansieres ved afsættelse af et fast beløb på 50 kr. pr. indbygger mellem 10 og 26 år.

Ungdomsrådet vælges blandt kommunens unge i alderen 14-24 år.

Ungdomsrådet ansætter selv medhjælp.

2. Ungdomsteam

Der skal i hver kommune oprettes et ungdomsteam bestående af repræsentanter fra de institutioner, organisationer, nævn eller kontorer, der arbejder med løsning af ungdomsproblemer eller er beskæftiget med service eller forebyggende arbejde.

Ungdomsteamet skal udøve den overordnede samordning af vejledningen på lokalt plan. Ungdomsteamet skal medinddrages i planlægningen af såvel uddannelsesaktiviteter som beskæftigelsesaktiviteter.

Offentlige instanser eller organisationer, som ved lov er tillagt opgaver i forbindelse med ungdomsproblemer, service eller forebyggelse, skal deltage i ungdomsteamet.

Såfremt en institution m.v. ikke samarbejder i ungdomsteamet, kan tilsynsrådet pålæg-

ge pågældende institution m.v. at følge ungdomsteamets beslutninger.

Ungdomsrådet er repræsenteret i ungdomsteamet.

3. Åben ungdomsrådgivning

I hver kommune skal der etableres mindst én åben rådgivning, som dels virker opsøgende på gadeplan og i miljøerne og dels stiller viden til rådighed, formidler kontakt og udøver social-, psykologisk, arbejdsmarkeds-, uddannelses- og boligfaglig vejledning.

Ungdomsrådgivningen skal være vederlagsfri og anonym.

Ungdomsrådgivningen kan iværksætte eller yde tilskud til uddannelser, kurser samt kontakt- og informationsordninger for unge.

Ungdomsrådgivningen er sekretariat for ungdomsteamet.

Ungdomsrådgivningen skal være til rådighed for enhver under 26 år, men kan i det enkelte tilfælde fortsætte ud over det 25. år.

Ungdomsrådgivningen samarbejder på det overordnede plan med andre myndigheder, men må i de enkelte sager kun efter aftale med den enkelte unge tage kontakt og samarbejde med andre myndigheder.

I større byer skal oprettes ungdomsrådgivninger i de forskellige bydele, således at den enkelte åbne rådgivning er almindeligt kendt i kvarteret og kan indgå i den almindelige påvirkning af miljøet.

Ungdomsrådet skal mindst én gang årligt på en åben konference drøfte rådgivningens virksomhed.

Udgifterne til ungdomsrådgivningen afholdes med 25 pct. af kommunen, 25 pct. af amtskommunen og 50 pct. af staten med et samlet beløb svarende til 500 kr. for hver ung under 26 år i kommunen.

Beløb, der efter ovennævnte beløbsramme

ikke anvendes i den enkelte kommune, henføres til en særlig ungdomsfond, som har til formål at finansiere projekter, der har særlig interesse til forbedring af levevilkår for børn og unge.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget sigter mod at involvere ungdommen i løsning af de individuelle og samfundsproblemer, der opstår og hersker for unge overalt i samfundet. Forslaget vil også løse koordineringsproblemer og give mulighed for, at kompetenceproblemerne imellem de talrige vejledningsordninger, der retter sig mod unge, kan løses mellem de forskellige instanser. De børn og unge, vi ser rundt omkring os i dag, er dem, der som voksne skal bære samfundet videre.

Det ved alle, men hverken regering eller hovedparten handler i overensstemmelse med denne banale logik.

Selv om der er sket en indsats imod ungdomsarbejdsløsheden og imod uddannelsesløsheden, så har vi i dag stadig ca. 60.000 registrerede ungdomsarbejdsløse; dertil er der dukket en restgruppe på 40.000 ikke-uddannelsessøgende uden for arbejdsstyrken op, en gruppe, som regeringen sætter spørgsmålstegn ved om den offentlige indsats skal indrettes på at opfange. Dette forslag vil ikke alene sigte mod denne gruppe, men også medinddrage de 60.000 ledige unge, hvoraf ca. 15.000 venter på lære- eller praktikplads. Antallet af unge enlige mødre er stærkt voksende. 17.000 er anbragt uden for eget hjem, ungdomskriminaliteten vokser, medens vi også kriminaliserer stadig flere af de unges handlinger. Mest foruroligende er børns og unges selvmord og selvmordsforsøg, som af alle erkendes at være råb om hjælp, råb om at blive hørt i denne tiltagende usolidariske og koldt teknologiske genopretningstid.

Sideløbende hermed stiger taksten for at være barn eller ung, det være sig i vuggestue, børnehave, fritidshjem eller ungdomsklub. Det er også et økonomisk spørgsmål, om barnet eller den unge er omfattet af de forebyggende foranstaltninger. Her til kommer, at de ydelser, der gives unge, ofte tvinger dem ud i kriminalitet – berigelser for at kunne eksistere i dette optimistiske glamoursamfund.

25 pct. af alle børn og unge er på et eller andet tidspunkt ude i en stærkt truet situation.

Når vi har råd til at købe jetjagere til 1.325.000.000 kr. for at holde imaginære fjender væk, kan vi ikke forklare nogen, der er i besiddelse af sund fornuft, at vi ikke har råd til at bekæmpe den sociale trussel og fjende, der truer vore børn og unge.

Bemærkninger til forslagens enkelte led

Ungdomsrådet

I anledning af ungdomsåret er der udsendt en opfordring til kommunerne om at oprette ungdomsråd. Dette er kun i meget ringe omfang fulgt op af kommunerne. Der har også hersket meget delte meninger om ungdomsrådene. Nogle har været direkte imod at give unge mulighed for kvalificeret indflydelse/medbestemmelse på deres egne forhold, medens andre har været imod at indføre et nyt fremmedgørelsesorgan til fremme af pamperiet. Forslagsstillerne mener, at begge dele er udtryk for mistillid til ungdommen. Der skal opbygges valgregler til ungdomsrådet, som sikrer, at kommunens forskellige bydele og interesse-/ungdomsorganisationer er repræsenteret. Forslagsstillerne forudsætter, at denne del af lovforslaget udarbejdes i samråd med Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og på baggrund af de erfaringer, der er opnået fra de eksisterende ungdomsråd.

Det er vigtigt for ungdomsrådets selvstændige funktion, at det får eget sekretariat, og at dette ansættes af ungdomsrådet. Ungdomsrådet finansieres af kommunen på samme måde som kommunalbestyrelsen. Det forudsættes, at der ydes betaling til transport og tabt arbejdsfortjeneste, og at medlemmerne af ungdomsrådet får tilbudt relevant kursus i kommunens og samfundets funktion.

Ungdomsteam

I forbindelse med behandlingen af lov om ungdomsvejledning pegede bl.a. Kommunernes Landsforening på koordineringsproblemerne og kompetenceproblemerne, der eksisterer de forskellige vejledningsordninger imellem.

Det er helt uantageligt, at unge går rundt og ikke kan komme ind på relevant praktikplads, medens der er ledige praktikpladser, fordi de etablerede vejledningsordninger ikke kan hitte ud af at koordinere deres indsats og blive enige om, hvem der gør hvad.

Ungdomsteamet skal også være det første skridt på vejen til at samordne de forskellige vejledningsordninger, så der er færrest muligt. Forslagsstillerne forestiller sig ikke, at der kun skal eksistere én vejledningsordning, men en betydelig begrænsning vil være til brugerens fordel.

Ungdomsteamet skal først og fremmest bestå af de offentlige instanser, der er sat til at forvalte de forskellige vejledningsopgaver og arbejdsløshedsbekæmpelsesopgaver.

Disse institutioner, råd, nævn, eller hvad de nu hedder, behøver ikke primært at have opgaver omkring ungdom, men selvfølgelig have ungdom som brugere af institutionen.

Teammøderne skal holdes så hyppigt – f.eks. én gang ugentlig – at arbejdet i de forskellige institutioner ikke stoppes eller løber videre uden at være drøftet i teamet.

Ungdomsteamet skal ikke behandle enkeltsager vedrørende personer, men skal være den krumtap, hvorom planlægning og koordinering af uddannelsesaktiviteter og beskæftigelsesaktiviteter drejer. Den kompetenceproblematik, der eksisterer imellem arbejdsmarkedsnævnene og kommunerne, er hindrende for gennemførelse af ordentlig planlægning på vejledningsområdet. Ungdomsteamet har ansvaret for denne planlægning og for den overordnede prioritering af ressourcfordelingen til iværksættelse af forskellige projekter og foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed eller uddannelsesiltag.

Der fratages således ikke de enkelte institutioner nogen selvstændig funktion, men de underlægges ungdomsteamet i den overordnede planlægning. Der hører en forpligtelse til til at deltage i ungdomsteamet, idet institutionen forvalter offentlige midler. Selv om kommunen er initiativtagende instans, så kan kommunalbestyrelsen ikke tilside sætte ungdomsteamets beslutninger eller træffe beslutninger på dettes vegne. Ungdomsteamet er en sammenblanding af kommunale, statslige og organisationsinteresser. Da det kan forudses, at der kan opstå konfliktproblemer i ungdomsteamet, indsættes den kommunale tilsynsmyndighed som opmandsinstitution i konfliktsituationer, uden at det skal forstås som en voldgiftsinstitution. Tilsynsmyndigheden er valgt ud fra opfattelsen af, at den har bedre lokalt kendskab.

Ungdomsteamets udgifter afholdes af de deltagende institutioner. Sekretariatsfunktioner udføres af ungdomsrådgivningen, hvorved sikres en tæt kommunikation til de dagligdagsproblemer, kommunens unge står over for.

Åben ungdomsrådgivning

Den åbne ungdomsrådgivning udvider den eksisterende kommunale ungdomsrådgivning til at omfatte alle problemsæt, unge står over for. Ungdomsrådgivningen er en kommunal institution, men ikke henført til nogen særlig forvaltning, idet der netop ikke skal være et særligt problemkriterium for at kunne komme i den åbne ungdomsrådgivning.

Det er ikke tanken, at ungdomsrådgivningen skal omfatte ekspertpersoner inden for alle områder, men der skal være personale, der ved, hvor oplysningerne findes, og som kan skabe kontakt mellem den unge/grupper af unge og den instans, der kan løse det pågældende problem.

En række muligheder til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed kan udmærket igangsættes af unge selv med nogen sagkyndig støtte. En sådan opgave er netop primært ungdomsrådgivningens: at sætte grupper af unge i gang med løsning af konkrete opgaver. Den åbne ungdomsrådgivning skal også kunne etablere kursus og uddannelser specielt sammensat til de forskellige problemområder, der opstår i den enkelte rådgivnings arbejdsområde. Sådanne kurser skal kunne rekvireres på tekniske og handelsskoler, børneforsorgsseminarier eller sociale højskoler, højere læreranstalter eller almindelig folkeskole. Sådanne uddannelsesarrangementer skal rekvireres til omkostningsprisen uden det overhead, som foreskrives rekvireret undervisning.

Den åbne ungdomsrådgivning skal være en del af det miljø, som de unge, der bruger ungdomsrådgivningen, også er en del af. Derfor er det nødvendigt, at der i større bysamfund er flere rådgivninger med selvstændig funktion. Ungdomsrådgivningerne er sammen med ungdomsteamet skridt henimod samordning af en række ungdomsvejledninger i forskellig regie. Ungdomsrådgivningerne skal samarbejde med de vejledningsinstitutioner m.v., der har tilbud rettet til unge i kommunen, og koordinere enkeltsager, projekter eller andre aktiviteter, der er i gang. Ungdomsrådgivningen kan ikke tilside sætte anden lovgivning som f.eks. dagpengelov og bistandslov, men ungdomsrådgivningen kan med ungdomsteamet som støtte forlange den enkelte sag koordineret i ungdomsrådgivningen og i

forbindelse hermed afholde koordineringsmøder mellem de institutioner, der er involveret i enkelt-sager, møder, hvori der kan træffes bindende beslutninger, hvorfor det er vigtigt, at der delegeres den nødvendige kompetence til de medarbejdere, der deltager i koordinationsmøderne.

Den åbne ungdomsrådgivning skal samarbejde med det omliggende miljø og arbejde på at støtte det sociale netværk. Konferencer, offentlige møder om lokalproblemer eller lokalfester er nogle af de muligheder, den åbne rådgivning kan bruge.

Den individuelle rådgivning er en vigtig del af tilbuddet til de unge. Denne del af funktionen skal udføres i snævert samarbejde med et ungdomsrådgivningscenter, hvor de mere behandlingsmæssige tiltag skal foregå.

Koordinering med kriminalforsorg omkring tilsyn og samfundstjeneste samt etablering af boliger for kriminelle henhører sammen med ungdomsboligaktiviteter – hvad enten det drejer sig om nybygning eller etablering i gammelt byggeri – under den åbne rådgivning.